

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок п'ята

Стенограма пленарного засідання
18 серпня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок п'ята

*Стенограма пленарного засідання
18 серпня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 18 серпня 2026 року)

Частина сорок п'ята

Складення присяги народним депутатом України Моркляником Б.В.	...4
Складення присяги народним депутатом України Рєзніковою В.В.	...4
Виступи уповноважених представників депутатських фракцій та груп	...5
Заява депутатської групи «Партія «За майбутнє» та депутатської фракції політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»	...13
Інформація про входження народних депутатів України Моркляника Б.В., Рєзнікової В.В. та Безуглої М.В. до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу»	...14
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам	...16
Розгляд проєкту Митного кодексу України	...25

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
18 серпня 2026 року, 12 година 5 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Я нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні! Шановні народні депутати, відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву у пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Олександра Анатолійовича Качури, фракція «Слуга народу», та Григорія Миколайовича Мамки, депутатська група «Платформа за життя та мир» (*Оплески*). Вітаємо та бажаємо іменинникам міцного здоров'я, плідної роботи і нових досягнень в ім'я України.

Шановні колеги! Шановні народні депутати! Дорогі друзі! Сьогодні, без перебільшення, історичний день – день історичної справедливості, тому що Україна захищає свою землю, свій народ, береже свою славу історію, національну пам'ять, шанує своїх славетних синів і доньок. Буквально щойно на Національному військовому меморіальному кладовищі завершилася церемонія перепоховання нашого національного героя – полковника Євгена Коновальця. Він боровся за Україну, мріяв про вільну і незалежну державу, загинув за неї та врешті-решт повернувся в Україну.

Шановні колеги, я прошу оплесками привітати цю визначну подію. Запевняю, що ми обов'язково повернемо додому всіх наших героїв (*Оплески*).

Дякую.

Шановні колеги! Шановні народні депутати! За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати! Триває тринадцятий рік незламного спротиву українського народу збройній агресії російської федерації, п'ятий із яких – в умовах повномасштабного вторгнення.

Російська федерація не припиняє цілеспрямованого терору проти мирного населення України. Щодня агресор завдає масованих ракетних і дронів ударів по українських містах і громадах. Під вогнем опиняються житлові будинки, лікарні, навчальні заклади, об'єкти критичної та цивільної інфраструктури. Найболючіше, що росія продовжує вбивати мирних українців, дітей, батьків, літніх людей, руйнуючи цілі родини і людські долі. Зокрема, сьогодні вранці ракетним ударом, за попередніми даними, було вбито десятки мирних людей на Харківщині. Кожен такий злочин є черговим свідченням свідомої політики терору, яку держава-агресор веде проти українського народу.

Шановні колеги, я прошу вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять захисників і захисниць України, які віддали життя за свободу і незалежність нашої держави, а також мирних громадян, чий життя обірвала російська агресія. Вічна пам'ять.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, 30 липня 2026 року Центральна виборча комісія відповідно до положень законодавства зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, Моркляника Богдана Васильовича, включеного до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Моркляник Богдан Васильович.

МОРКЛЯНИК Б.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Слава Україні! Присягаю на вірність Україні. Зобов'язують усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вітаю *(Оплески)*.

Шановні народні депутати, 30 липня 2026 року Центральна виборча комісія відповідно до положень законодавства зареєструвала народного депутата України, обраного на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в державному багатомандатному виборчому окрузі, Резнікову Вікторію Вікторівну, включену до виборчого списку політичної партії «Слуга народу».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Рєзнікова Вікторія Вікторівна. Будь ласка.

РЄЗНІКОВА В.В., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Слава Україні! Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати, на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп ми домовилися надати кожному уповноваженому представнику депутатських фракцій та груп до 3 хвилин для виступу. Я прошу представників депутатських фракцій та груп записатися на виступи. Будь ласка, колеги.

Від фракції «Слуга народу» – Мазурашу Георгій Георгійович. Будь ласка.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Михайлу Радущькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Борисович Радущький, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, 29 липня у Києві під час проходження військово-лікарської комісії чоловік з ножем напав на 55-річну лікарку-хірурга. Від отриманих поранень вона загинула на місці. Ця трагедія вкотре порушила питання безпеки медичних працівників та готовності держави надати їм належний правовий захист під час виконання професійних обов'язків. Людина, яка приходить на роботу, щоб лікувати інших, має бути впевнена, що сама захищена законом від насильства та погроз.

В умовах повномасштабної війни фіксуємо дедалі більше випадків нападів на медичних працівників. За даними Міністерства охорони здоров'я України зафіксовано 431 напад на бригади екстреної медичної допомоги, внаслідок чого постраждали більше 430 медичних працівників. Медики «швидкої» не знають, хто відкріє їм двері, чи буде ця людина агресивною, чи матиме зброю, але вони

зобов'язані надати їй допомогу. Якщо медики не впевнені у власній безпеці та не відчують належної підтримки держави, це може бути однією з причин, через яку фахівці залишають професію. Держава вже передбачила посилений кримінально-правовий захист для окремих професій, зокрема правоохоронців, журналістів. Мені незрозуміло, чому в цьому переліку немає працівників медичної сфери.

Саме це передбачено законопроектом [№ 10221](#), яким пропонується встановити кримінальну відповідальність за погрози, насильство, заподіяння тілесних ушкоджень, замах на вбивство або вбивство медичних працівників під час виконання ними службових обов'язків. Захист поширюється на працівників екстреної медичної допомоги, аптечних працівників, фахівців з реабілітації та рятувальників. Захист медиків – це не лише питання кримінальної відповідальності. Ми маємо забезпечити для них гідні умови праці та достойну зарплату. Над цими питаннями нам усім треба працювати разом з Міністерством фінансів України та міжнародними партнерами, шукати можливості підвищення зарплат медичних працівників.

Колеги, закликаю всіх підтримати законопроект № 10221. Прошу також якнайшвидше внести його на розгляд сесійного залу та підтримати під час голосування, а також якнайбільше спілкуватися з партнерами, донорами про можливість підвищення зарплат медичним працівникам наступного року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЕВ С.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Без сумніву, найважливіше питання наразі – обговорення програми діяльності уряду. Наша фракція хоче порушити невідкладне питання. Те, що сталося з аграрним коридором за останні два місяці, свідчить про справдження найгірших прогнозів фахівців нашої фракції. Стає нагальним негайне створення аграрного фонду, який фактично розгромлений, повернення до закупівлі зерна, зернової продукції через спеціальні фонди, щоб держава регулювала це питання. У проєкті програми діяльності уряду ми не бачимо навіть натяків на те, що повинно здійснювати Міністерство аграрної політики та продовольства України, а саме: негайний викуп зерна у аграріїв, що дасть можливість сконцентрувати достатній ресурс.

Ви спитаєте, де брати кошти. Надлишок коштів, який має Національний банк України, може бути переданий комерційним банкам для закупівлі аграрної продукції, насамперед зерна. Це дало б можливість нашим аграріям витримати тиск, коли ринок фактично впав. Ми бачимо, що відбувається з цінами, з експортом. Поки експорт буде переорієнтовуватися, держава повинна створити

той лаг, який дасть можливість аграріям вижити. На жаль, ми не бачимо у проекті програми діяльності уряду жодної пропозиції з цього приводу. Це перше.

Друге. Питання можливості видати зерно за паї, яке населення могло б переробити та використати, наперед на два – три роки. На жаль, ми теж не бачимо для цього ніякого стимулу. Адміністративні чи примусові методи нічого не дадуть. Саме тому треба зробити все можливе, щоб простимулювати наших аграріїв – індивідуальних аграрних виробників, великих аграрних компаній, щоб вони мали можливість пережити цей найважчий період, поки будуть запуснені нові або, можливо, відновлені старі коридори експорту.

Наша фракція наполягає на тому, щоб Міністерство аграрної політики та продовольства підійшло, безсумнівно, зі своїми конкретними пропозиціями, а не побажаннями збільшити чи зменшити. Це повинна бути конкретна програма діяльності уряду саме в цій сфері.

Ми вносили такі пропозиції не раз. Наразі це стало вже питанням виживання аграрного сектору. Звертаємося до уряду з вимогою негайно внести такі пропозиції в зал.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович, депутатська група «Платформа за життя та мир», просить передати слово Юрію Олексійовичу Павленку. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! На початку серпня сталася важлива подія. Президент України підписав Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей» [№ 2541-IX](#), проголосований конституційною більшістю Верховної Ради кілька років тому.

На жаль, тривалий час Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України блокувало його підписання, створюючи все нові й нові альтернативні законопроекти, які відверто копіювали норми прийнятого закону, доповнюючи новелами, що лише розбалансовували державну політику захисту і забезпечення прав дитини. Вдячні Президентів України за принципову позицію щодо формування системної, цілісної державної політики захисту і забезпечення прав дитини.

Чому важливий цей закон? По-перше, він змінює філософію, вносить не косметичні, а концептуальні зміни в галузі захисту прав дитини.

По-друге, закон врегульовує відповідальність органів центрального і місцевого рівнів за долю дитини, чітко визначає орган опіки і піклування, і що саме голова сільської, селищної, міської громади є його керівником, розмежовує делеговані повноваження, питання контролю та відповідальності за дитину, змінює судові процедури, скорочує та обмежує терміни розгляду судами справ щодо усиновлення, позбавлення і поновлення батьківських прав. Змінено і деталізовано участь прокурорів у розгляді цивільних справ стосовно дітей. Законом формується єдина вертикаль служби у справах дітей: від служби у справах дітей конкретної громади до Державної служби України у справах дітей як єдиного центрального органу виконавчої влади зі спеціальним статусом, що формує і реалізовує державну політику, а не три чи п'ять, як на сьогодні. Багато інших змін спрямовано на удосконалення роботи органів і служб у справах дітей.

На жаль, уряд та Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності цих завдань не бачать і продовжують блокувати вже виконання закону. Яскравим підтвердженням цього стало доручення Прем'єр-міністра із затвердженням плану завдань, необхідних для реалізації закону. Не доручення, а сором, воно виписано формально, механічно, без розуміння новацій нових завдань і викликів, визначених Президентом України та зафіксованих законом. На наш погляд, уряд насамперед має зосередитися на розробці суті, змісту, затвердити процедури та визначити видатки для виконання громадами власних і делегованих повноважень, відмовитися від практики прийняття рішень, що протирічать інтересам дітей.

Закон треба виконувати, а не шукати причини підлаштувати його під себе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступний – Лабазюк Сергій Петрович. Він передає слово Батенку, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець).* Шановні колеги! Як сказав перед відкриття пленарного засідання Руслан Олексійович, сьогодні важливий день, коли ми на Національному військовому меморіальному кладовищі урочисто перепоховали Євгена Коновальця. Це небуденна постать, яких мало в Україні. Я вважаю, що напередодні відзначення 35 річниці Незалежності України це достойний крок із вшанування пам'яті наших героїв. Усі провідники, національні герої, подвижники, які суттєво долучилися до боротьби за українську незалежність, повинні бути перепоховані в Україні. Цей процес розпочато попередніми роками у Львові на Личаківському кладовищі. Дуже достойно він сьогодні продовжується в Києві на Національному меморіальному кладовищі.

Це нагадування нам, як треба берегти і зберегти державу, чого не вдалося нашим попередникам, керманичам Української Народної Республіки, деяким

з яких забракло мудрості. Вважаю, що в контексті подій, які ми сьогодні переживаємо, це дуже правильне нагадування сьогоднішнім борцям за українську волю і незалежність.

Шановні друзі! Ми повинні так само пам'ятати, що трохи більше як за місяць російська федерація, яка щодня нищить українську землю, хоче провести так звані вибори до так званої російської державної думи на окупованій частині України. Я вважаю, що українська держава, українська дипломатія та український парламент повинні докласти максимальних зусиль, переконуючи світове співтовариство, міжнародну спільноту визнати такі вибори нелегітимними, тому що поряд із нелегітимним володимиром путіним буде ще й нелегітимна державна дума. Це аксіома, яку повинні пам'ятати всі представники цивілізованого світу. Я вважаю, що українські дипломати повинні в ці дні докладати особливих зусиль, а український парламент має так само відреагувати невдовзі окремими позиціями та рішеннями.

Щодо конкретних питань. Ми знаємо, що уряд скоро внесе проєкт програми своєї діяльності. Ми хочемо його розглянути, детально проаналізувати, подивитися на заходи підтримки населення і бізнесу, які допоможуть уряду отримати в цьому році на 15 відсотків податків більше, а в наступному – на 20 відсотків. Найголовніше – пам'ятати про аграріїв, тому що вони несуть збитки через неможливість вивезти свою продукцію і, головне, перерозподілити обігові кошти, щоб почати посів озимини, не пропустивши цього важливого періоду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучер Микола Іванович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 17, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Я у своєму виступі хочу звернутися до Прем'єр-міністра України і порушити стратегічне для всієї держави питання, зокрема для аграріїв. Ідеться про експорт сільськогосподарської продукції.

Так склалося, що в останні роки експорт сільськогосподарської продукції в загальному експорті товарної продукції становить 55–60 відсотків. Цей показник відрізняється від довоєнного. Валютні надходження від продажу продукції аграрного сектору становлять 22–24 мільярди гривень. Водночас у зв'язку з фактичним припиненням руху суден через пошкодження портової інфраструктури чорноморських портів експортери змушені дуже швидко переорієнтовуватися на інші логістичні маршрути.

Щоб було зрозуміло, що це таке, я знову наведу цифри: 91–92 відсотки експорту зернових відбувався чорноморським маршрутом. Експорт неморським шляхом становив усього-на-всього 8 відсотків. Наразі значні обсяги продукції переорієнтовуються на автомобільні пункти пропуску на західному кордоні та

дунайські порти, але треба зазначити, що обміління Дунаю спричинило великі проблеми. Пропускна спроможність цих маршрутів об'єктивно нижча за можливості чорноморських портів, тому тривалість логістичного циклу зросла в 1,5–2 рази. Відповідно збільшуються строки виконання зовнішньоекономічних контрактів, проведення розрахунків та надходження валютної виручки в Україну. Об'єктивні обставини, на які я...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перепрошую, Миколо Івановичу. Шановні колеги, у Києві оголошено повітряну тривогу. Прошу всіх пройти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на ваших робочих місцях. Миколо Івановичу, щойно ми продовжимо засідання, одразу надамо вам слово для завершення виступу. Це питання безпеки.

Пленарне засідання продовжиться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги. Прошу всіх пройти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, завершилася повітряна тривога. Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Народний депутат Кучер Микола Іванович, депутатська група «Довіра». Завершіть, будь ласка, виступ. Перепрошую, це було питання безпеки.

Будь ласка, Миколо Івановичу. І далі будемо рухатися по списку.

КУЧЕР М.І. Шановні колеги, я коротко передам частину свого виступу, його суть. Це звернення до Прем'єр-міністра України щодо стратегічного питання експорту сільськогосподарської продукції. Чому воно стратегічне? На сьогодні експорт сільськогосподарської продукції в загальному товарному експорті України становить 55–60 відсотків, що дає 22–24 мільярди валютної виручки. Основна частина експорту через чорноморські порти до відомих подій становила 91–92 відсотки, а частина продукції, яка йшла логістичними шляхами по землі, всього-на-всього 8 відсотків.

На сьогодні у зв'язку припинення руху суден через часткове пошкодження портової інфраструктури наші експортери вибудовують і оперативно перебудовують традиційні логістичні маршрути. Значні обсяги сільськогосподарської продукції переорієнтовуються на автомобільні пункти пропуску та дунайські порти з подальшим перевантаженням і транспортуванням через порт Констанци. Проте пропускна спроможність цих маршрутів надзвичайно низька, настільки, що не дає можливості компенсувати чорноморські маршрути, через які проходило 91–92 відсотки експорту. Наразі весь логістичний цикл експорту сільськогосподарської продукції збільшується

приблизно на 50 відсотків. Відповідно продовжуються строки виконання зовнішньоекономічних контрактів, проведення розрахунків та надходження валютної виручки. При цьому йдеться не про те, що експортери не дотримуються своїх зобов'язань, а про об'єктивні обставини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Було використано більше 1 хвилини.

Юрченко Олександр Миколайович, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

ЮРЧЕНКО О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 211, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Шановна президіє! Читаючи порядок денний, можна сміливо казати, що в країні війни немає. У всіх власні проблеми, своє повноцінне життя, дуже далеке від реалій, у яких опинилися наші захисники та їхні родини. На жаль, суспільство, ми з вами, починаємо забувати, що наше життя 24/7 із року в рік хтось обороняє: хтось збиває дрони, хтось стоїть на позиціях, хтось збиває ракети, хтось довозить пальне, забезпечення на лінію зіткнення. Ми повинні не просто аплодувати їхній роботі, а підтримувати, цінувати, тому що коли хтось воює на фронті, інші повинні працювати для фронту.

У період між засіданнями я відвідав багатьох побратимів у різних підрозділах на різних напрямках. Головним питанням залишається підвищення заробітних плат, яке ми обіцяли. У кожного захисника є родина, яка не просто його чекає, а повинна забезпечувати свої потреби. Бійці мають справедливий образ на владу за невиконання обіцянок. Мотивація захисників має бути пріоритетом для воюючої країни, а в нас заробітні плати військовослужбовців не підвищуються, а навпаки, постійно знижуються.

Наприклад, зарплата у Службі логістики Збройних Сил України, де служать обмежено придатні, яка була 20 тисяч гривень плюс 30–50, тепер становить 30 тисяч гривень. В артилерії, де зарплата завжди була 100 тисяч гривень, зараз бойові виплати отримує лише екіпаж бойової машини, а всі, хто здійснює розрахунок РЕБ, охорону, заходи із протидії FPV – лише в разі враження чи подавлення загроз. А ризик, по суті, однаковий.

Усі розуміють, що на сьогодні війна змінилася, тому разом з піхотою працюють розвідка, «мінометка», пілоти ударних дронів, оператори РЕБ фактично на тих самих зонах і мають той самий ризик, як і піхота. Жоден із них не має сотні, 100 тисяч отримують лише штурмові підрозділи ГУР чи СБУ, застосовуючи коефіцієнт. Сто тисяч отримували в 2022–2024 роках, а на сьогодні сотня – це міф.

Країна, в якій антикорупційні органи отримують у рази більше за тих, хто віддає державі здоров'я та життя, в якій за останній рік забронювали понад 300 тисяч осіб, де влада не може знайти кошти на забезпечення армії під час

війни, не зможе перемогти і приречена на зникнення. Ми повинні взяти себе в руки і приймати стратегічні рішення, які забезпечать збереження нашої держави.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка. Після цього – фракція «Голос», і ще буде один виступ. Герасимов передає слово Порошенку.

Будь ласка, Петре Олексійовичу.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Нарешті Верховна Рада зібралася через місяць після того, як частина монобільшості відпочила на морях.

Що ми бачимо в порядку денному? Чи бачимо ми станом на 13:28 подання про призначення міністра оборони? Ні. Чи бачимо ми подання про призначення міністра закордонних справ чи Голови Служби безпеки України? Чи маємо ми розкіш дозволити, щоб країна більше місяця в умовах війни жила без легітимних представників сектора оборони і безпеки? В росії відпустки не було і у війни також. За цей місяць трапилися жахливі події.

Колись 24 лютого ми почали формувати 321-й батальйон, куди вступили брати по зброї та представники Управління державної охорони України. Сашко Кучер був начальником штабу. До нього додому 8 листопада за 5 хвилин залетіло шість «шахедів», загинули батьки та син. Це все відбулося за цей місяць.

Спитайте про наслідки в лідерів бізнесу – Нової пошти, *Rozetka*, *Novus*, Сільпо. Чи здатна влада захистити людей, бізнес, економіку, озброїти армію? Переконалий, що роль і місія парламенту в цьому надзвичайно важлива. Наголошую: у 2024 році «Європейська солідарність» зареєструвала законопроект про укриття. Два роки він чекає на розгляд. Я звертаюся до Голови Верховної Ради України: включіть його до порядку денного. У Києві та інших містах мають бути укриття для захисту людей.

Переконалий, що ми маємо навести порядок у закупівлі озброєння, не може далі чекати на рішення парламенту, Президента й уряду війна та Збройні Сили. Наголошую: ми маємо повернути 40 мільярдів гривень, забраних із закупівлі озброєнь, ми маємо інвестувати в технології. Владі час нарешті вийти з кабінетів і озирнутися довкола, побачити військового, підприємця, людей на вулицях, які вимагають відповідей, реально змінитися. Час політичних пауз закінчився, час експериментів вичерпався.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин передає слово Ярославу Івановичу Железняку. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Уже місяць найбільша державна таємниця – це не плани наступу, а коли в країні нарешті з'явиться повноцінний міністр оборони. Цих планів, на жаль, не знає ані Верховна Рада, ані військо. Знає, напевно, «Вероніка Феншуй», але в неї ретроградний Меркурій, тому процес затягнувся на місяць.

Давайте скажемо чесно: якби на фронті солдат на місяць пішов з позиції, це називалося б СЗЧ. Коли влада своїми діями призводить до того, що в країні місяць немає міністра оборони, це називається «державна політика» на п'ятому році повномасштабного вторгнення. З такими кадровими змінами у нас склалася ситуація, що із червня не закуповується зброя. Обговорюється. Досі немає рішення щодо підвищення зарплат для військових. Шукають ресурс.

До речі, я вам скажу, що змінилося. Зникла «бусифікація» – не на вулицях, а у промовах Президента. У новинах немає, забули разом із попереднім міністром оборони. Але, знаєте, що точно не зникне? Діра в державному бюджеті. На фінансування армії не вистачає 365 мільярдів гривень. Це не мої розрахунки, це розрахунки Рахункової палати. Сума лише збільшується. Знаєте, який у влади план закриття цієї дірки? Він звучить приблизно так: «якось буде», що дуже притаманно для гороскопів, які так полюбляє Офіс Президента, але, на жаль, не для державної політики.

На вулицях міст України люди вже місяць просять діалогу з владою, реєструють петиції. Замість відповідей побачили стрільбу з луків та гру в теніс в Івано-Франківську. Замість подачі кандидатів на посаду міністра оборони і міністра закордонних справ під час війни бачимо подачу м'яча на тенісному столі. Ось увесь діалог.

Останнє. Людей можна досить довго ігнорувати, не відповідати на дзвінки, не приймати петиції, але це дорога зі зворотним рухом. У якийсь момент люди так само перестануть відповідати на будь-які ваші заклики: про єднання, гуртування навколо прапора, будь-яку підтримку ваших непопулярних ініціатив. Якщо влада все далі й далі відривається від народу, не може пояснити кадрові рішення в найголовніших напрямках, то це вже не проблема, а повноцінний діагноз.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Виступи від фракцій та груп завершено.

Надійшла заява від двох фракцій з проханням замінити перерву виступом.

Заява від депутатської групи «Партія «За майбутнє» та фракції «Батьківщина». Виступатиме народний депутат Яценко. Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Сьогодні дуже цікавий день. Вперше в історії України мешканці Умані відкликали мера за народною ініціативою і передали документи згідно з законодавством в уманську територіальну виборчу комісію. Ідеться про фігурантку багатьох скандалів Ірину Плетньову. Вона, наприклад, оформила своєму сину «липову» інвалідність. Десять осіб отримало підозру, зокрема він, за шахрайство, а також коли програв в електронному казино. Усі, мабуть, про це читали.

Під час збору підписів вплив дуже цікавий факт. Я тримаю в руках подяку Уманського міського голови Ірини Плетньової від 2023 року митрополиту московського патріархату, не Української православної церкви московського патріархату, тут зареєстрованої, а саме російської, Іоанну Дубинському, який представляє Архієпископію православних російських церков у Західній Європі. На другий рік війни після повномасштабного вторгнення, після Бучі, так званої «руської весни», малайзійського «боїнгу», мер українського міста дає подяку московському митрополиту, який прямо підпорядкований священному синоду російської православної церкви. Є багато його фотографій з кирилом, який благословляє російських окупантів на вбивство наших громадян. Мер міста вручила таку подяку, що стало однією з причин протестів проти неї.

Хочу, щоб політичні сили розуміли, що такі випадки мають жорстко присікатися. Дуже хочу, щоб Служба безпеки України, прокуратура розпочала кримінальне провадження із внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань за статтею 111 Кримінального кодексу України «Державна зрада» або за іншою статтею за колабораційну діяльність тощо. Такі люди не повинні бути при владі. Як може бути, що український мер на другий рік війни вручила подяку монсеньору Жану Реннето Дубинському – архієпископу православних російських церков у Західній Європі.

У 2019 році 60 церков добровільно перейшли у московський патріархат після того, як відбулася анексія Криму, вже були «днр», «лнр», сталося збиття малайзійського «боїнгу» тощо. Це пряме сприяння агресору. Навіть після того, як розгорівся скандал, вона все одно не скасувала так звану подяку.

Давайте подякуємо людям, які її відкликали. Уманська територіальна виборча комісія та всі політичні сили мають цьому сприяти, прийняти відповідне рішення, передати його з'їзду партії «За майбутнє», а правоохоронні органи – притягнути її до кримінальної відповідальності, як і має бути.

Дякую за увагу. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, час для виступів вичерпано.

Олександр Сергійовичу, оголошення.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, згідно з поданою заявою, відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народного депутата України Моркляника Богдана Васильовича до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу». Вітаємо!

Відповідно до поданої заяви, частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народної депутатки України Рєзнікової Вікторії Вікторівни до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу». Вітаємо!

Відповідно до поданої заяви, частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про входження народної депутатки України Безуглої Мар'яни Володимирівни до складу депутатської фракції політичної партії «Слуга народу». Вітаємо, Мар'яно Володимирівно!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Шановні народні депутати! Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного я пропоную провести сигнальне голосування. Перед голосуванням прошу народних депутатів перевірити наявність своєї картки у пульті, що знаходиться на вашому робочому місці. Нагадую: треба одночасно утримувати сенсорну кнопку та зелену кнопку «За» до появи результатів голосування на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 202.

Проголосували: за – 202, проти – 9, утрималися – 5, не голосували – 104. Усе, як завжди.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питань... Костюк?

Будь ласка, Дмитре. З процедури, я правильно розумію?

Будь ласка.

КОСТЮК Д.С., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 65, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день. Житомирщина. Руслане Олексійовичу, у мене до вас запитання. Сподіваюся, у навушник почуєте, бо дуже шумно в залі. На жаль, парламентарії не слухають. Ми бачили зранку, що біля Верховної Ради зібралися люди з протестом. Українське суспільство обурене тим, що вже понад місяць ми без міністра оборони, без міністра зовнішніх справ. Запитання до вас: чи надходили від Президента подання про призначення цих посадових осіб до Верховної Ради?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за запитання. Перед тим, як увійти сюди, станом на цей момент таких подань не надходило. Якщо вони надійдуть найближчим часом, ви побачите це з оголошень моєї пресслужби. Ви знаєте, що будь-які подання, які є виключною компетенцією інших посадових осіб, ми одразу публікуємо на сайті Верховної Ради України.

Дякую.

Шановні колеги, перелік питань, який був попередньо узгоджений Погоджувальною радою депутатських фракцій та груп, вам надано. Переходимо до його розгляду.

Починаємо з першого питання. На ваш розгляд вноситься проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» ([№ 10399](#)).

Запрошую на трибуну Сергія Бабака. Ми домовилися таким чином: замість розгляду своїх поправок буде два виступи по 3 хвилини Гончаренка і Геращенко, фракція «Європейська солідарність», наступний – виступ Кириленка Івана Григоровича до 10 хвилин і два виступи Разумкова Дмитра Олександровича по 5 хвилин замість розгляду його поправок. Після цього ми проголосуємо законопроєкт. Тобто в середньому приблизно 22–23 хвилини, і голосуємо. Ну, добре, у мене тут заява від Івана Кириленка, до 10 хвилин. Добре, ми відкоригуємо. Два виступи від фракції «Батьківщина» по 5 хвилин.

Першим виступить Гончаренко Олексій Олексійович. До 3 хвилин замість поправок. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановні колеги! Хочу вам розповісти і доповісти про роботу Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану, яку я очолюю. Ви знаєте, ми довгий час чекали. Взялися за одну із тем – права людини і мобілізація. На жаль, із цим у нас повна катастрофа. Ми дуже довго чекали на якісь зміни від міністрів Умерова, Шмигала, Федорова, головне – від Президента Зеленського. Нічого не дочекалися.

Розпочався парламентський контроль, який таки дав результати – заворушилася вся система. Нарешті карають за використання балаклав, закупають бодікамери, які мають працювати. Нарешті запрацювали камери спостереження у приміщеннях ТЦК. Нарешті це починає відбуватися. Більше того, якщо вчора тецекашники пакували людей, то сьогодні вже правоохоронці пакують тецекашників, які порушують закон. Лише сьогодні ДБР висунуло

10 підозр військовослужбовцям ТЦК на Одещині за катування і знущання над людьми. Між собою вони називали себе групою «Дуй, пакуй і комплектуй», навіть винесли це на заставку телефонів. Отаким вони займалися. Сьогодні вони вже отримують підозри і опиняються в СІЗО.

Більше 70 підозр висунуто керівникам ТЦК різних рівнів. Це результати звернень, вимог працювати і парламентського контролю, який ми здійснюємо як народні депутати України, як парламент через роботу тимчасової слідчої комісії. Виявляється, можна наводити лад.

Звичайно, ще дуже багато проблем. Наступна – корупція, «Дуй, пакуй і комплектуй» в інших областях. Жахливо, що керівник Чернігівського обласного ТЦК за рішенням Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду зобов'язаний повернути державі гроші за придбане *BMW X6*, за *Toyota Camry* вартістю 100 тисяч гривень, куплене його дружиною. Ви можете купити? А він може. Він залишається на посаді. Це не поодинокі випадки, але ми показали, що можна змінювати.

Звичайно, парламент має дотиснути, бо те, що відбувається в цій сфері, це абсолютна катастрофа. Ми маємо негайно зупинити цю ганьбу, цю «бусифікацію».

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка, 5 хвилин.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, ми з вами можемо прийняти багато хороших законів – і про освіту, і про соціальну допомогу, от тільки ні вчити, ні допомагати буде нікому, бо влада протягує петиції про мобілізацію жінок, починає промацувати суспільство – пройде чи не пройде мобілізація батьків з трьома і більше дітьми. Знову починаються розмови про зниження мобілізаційного віку. До скількох – до 18 років? Давайте до 14 років, щоб уже два рази не вставати, і всіх, як Гітлер'югенд, одразу відправлятиме на фронт. Зрозумійте, що хорошого не прийняла б Верховна Рада, це не працюватиме, тому що людям буде байдуже, вони зберуться і поїдуть з цієї країни.

Де законопроекти, внесені цього тижня, про відповідальність ТЦК? Знову їх блокує комітет та голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Іонушас, знову блокує Завітневич. Ніхто не хоче порушувати питання, щоб розігнати ТЦК, покарати за той «беспредел», що відбувається на вулицях. Ви не знаєте, де знайти людей, щоб відправити на фронт? Візьміть у ТЦК близько 30 тисяч осіб, і відправте на фронт. Це майже корпус, нехай вони покажуть, як уміють воювати. Не хлопцям знижуйте мобілізаційний вік до 18 років, щоб відправити на фронт, не жінок мобілізуйте, які ще не встигли народити дітей. Ці генії, які створили петицію, хочуть відправляти на фронт з 18 років? Чи зі

скільки – із 16-ти? Чи, як запропоновано в якомусь кодексі, з 14 років? Ну, давайте вже знову дійдемо до 14 років. Усіх на фронт! Народився, пішов у дитячий садочок – і на фронт. Скоро влада й такі петиції просуватиме, щоб промацати суспільство: пройде чи не пройде, заїде чи не заїде. Я розумію, що більшості в залі Верховної Ради до цього байдуже. Комуś треба поговорити, хтось не бачився цілий місяць – зустрілися, обнялися, поспілкувалися.

Багато згадували Львів. Ви пам'ятаєте тих героїв, яким кричали «слава ТЦК»? Усі пам'ятають? Не слава Україні, не слава українському народу, не слава Збройним Силам України – слава ТЦК. До речі, виставили навіть військового і змусили говорити «слава ТЦК».

А знаєте, скільки із груп оповіщення, які хапали людей і займалися «бусифікацією», пішли на фронт? Із трьох бусів, із трьох груп оповіщення (чи навіть більше їх там каталося – по два буси на кожного, тому що вони по одному не ходять, бо бояться, що їм реально дадуть по голові) одна людина пішла на фронт, усі інші сидять по Львову, бігають як тренери або якась шваль і незрозуміло чим займаються. Вони герої, вони можуть воювати? О'кей, відправляйте їх на фронт. Не можуть бути штурмовиками – є чим займатися представникам ТЦК і в Покровську, і на Костянтинівському, і на інших напрямках. Є форма, броніки, каски. Зброя їм не потрібна, у них є бусики, балончики. Відправляйте на бусиках, нехай вони займаються «бусифікацією» росіян: заїжджають на позиції, хапають, завозять у свої ТЦК.

Рівень утримання людей в ТЦК на сьогодні прирівнюється до рівня утримання в концтаборах. Реально! Подивіться, що було в концтаборах під час війни і порівняйте з тим, про що говорить омбудсман і військовий омбудсман, усі інші. Ви перетворюєте державу на поліцейську. Ви почали віддавати повноваження Верховної Ради прикордонникам, які передають в податкову дані про переміщення людей. А це навіщо? Щоб жінки, яким кажуть, що буде проведена мобілізація тих, хто не встиг народити дітей, виїхали за кордон, а ви мали право не виплачувати їм допомогу? Супер. Батьки трьох дітей...

Наступним кроком буде внесення петицій про зняття броні та відстрочки у людей з інвалідністю. Таким чином влада знову намагатиметься промацати – пройде чи не пройде. Усе, що відбувається нині в стінах влади – це реально ганьба. Я дуже хочу, щоб Верховна Рада приймала закони про посилення відповідальності ТЦК, які реально сприятимуть змінам у ТЦК. Вони перестануть бути військовими структурами, і ми, справді, дамо військовим те, що обіцяли – терміни служби і демобілізацію. Жоден інший варіант мобілізації не працюватиме.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Аркадійович Бужанський. Будь ласка, з процедури. Тільки з процедури, Максиме Аркадійовичу.

Я надам вам слово. Я попросив з процедури. Наступна – Геращенко.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний Дмитре Олександровичу, окрім вас ніхто в цьому залі жодного слова не каже про мобілізацію жінок. Мені здається, треба бути обережнішим з цією темою, бо Верховна Рада точно до цього не має жодного стосунку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максиме Аркадійовичу.

БУЖАНСЬКИЙ М.А. Більше того, нам не байдуже, бо саме ми чотири роки тому проголосували мій законопроект і прийняли закон, яким заборонили примусово ставити жінок на військовий облік. Я повністю погоджуюся з вами щодо неприпустимості автоматичного обміну даними з прикордонною службою, тому запрошую вас завтра на засідання нашого комітету. Ми викликали також виконувача обов'язків Голови Державної прикордонної служби України, щоб з'ясувати це питання. Я вас щиро запрошую. Буду радий, якщо ви доєднаєтеся.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Максиме Аркадійовичу, наступного разу тільки з процедури. Добре? Дякую.

Дмитре Олександровичу, ви теж з процедури? Будь ласка,

Наступній надам слово Ірині Володимирівні. Я передаю слово одразу, Ірино Володимирівно.

Дмитре Олександровичу, будь ласка. Тільки з процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. Максиме Аркадійовичу, хочу вам нагадати, що про мобілізацію жінок знайшли ми – я і команда «Розумна політика». Прийняли ваш закон, і ми за нього голосували. Це перше.

Друге. Саме ми під час розгляду законопроектів про посилення мобілізації знайшли норму про можливість мобілізувати хлопців з 18 років.

На сайті Президента є петиції, про які я кажу. Я не сказав, що персонально ви це робите. Усе, що відбувається, це вкиди. Взагалі такі пропозиції не можуть бути опубліковані в якості петицій на сайті Президента, тому що це не відповідає чинному законодавству. Тому давайте не будемо.

Я дуже хочу, щоб після того як ваш комітет розгляне законопроекти про посилення кримінальної відповідальності для тецкашників, їх почали вже садити за посиленою відповідальністю, тому що за тією, що в рамках чинного Кримінального процесуального кодексу України, нічого не відбувається. Вони гуляють, б'ють і знущаються з людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, те саме проханнячко до вас – з процедури. Більше не будемо з процедури надавати слово.

Ірина Володимирівна Геращенко. До 3 хвилин. Будь ласка, Ірино Володимирівно.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дорогі вчителі, наша фракція говоритиме про законопроект. Про що насправді в ньому йдеться? Пропонується забрати державне квотування і передавати державні стипендії на міністерські гранти. Наша команда переживає, чи не буде ручного управління, враховуючи величезні проблеми в галузі вищої освіти, про що засвідчив останній тест.

Зверніть увагу, наразі ми можемо втратити окремі професії, цілі сфери. Жоден випускник у Києві не захотів стати вчителем фізики чи хімії. Це відбувається на тлі заяв Зеленського про те, що треба взагалі скасувати систему НМТ чи замінити її замість того, щоб просто займатися шкільною освітою. Нагадаю, що це ваша команда сім років тому обіцяла вчителям зарплати 4 тисячі євро, чи 4 тисячі доларів, а насправді не дали навіть 4 тисячі гривень.

Ці місяці, поки парламент не збирався у пленарному режимі, наша команда багато спілкувалася із вчителями по всій Україні. Ключовою проблемою на сьогодні у сфері освіти є зарплати. Напередодні старту бюджетного процесу ви маєте врахувати, що так і не виконали своїх обіцянок, не переглянули Єдину тарифну сітку, не вийшли на нормальну формулу перегляду заробітної плати вчителів, тому що додали поки що тільки до базової зарплати. Виходить, що базова зарплата вчителя на сьогодні становить 10 тисяч гривень. Скажіть, будь ласка, хто за такі гроші піде викладати в школу? Ви розумієте, що відбулося в країні за сім років вашої більшості, що ми втрачаємо сферу освіти і сферу медицини?

Наша команда налаштована дуже компромісно і фахово: сісти разом, попрацювати над переглядом посадових окладів учителів за Єдиною тарифною сіткою на наступний рік і пакетів НСЗУ, тому що те саме відбувається із зарплатами медиків. Бог – свідок, на кожному засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп я, Артур Герасимов, Петро Порошенко порушуємо ці питання. Друзі, ми не можемо сегментарно дивитися на проблеми освіти, їх купа. Ми втрачаємо вищу освіту. На наступні цикли вже, справді, не буде вчителів у школах, тому що не обирають цю професію саме через дві проблеми: перша – зарплата, друга – відсутність нормальних підручників, суцільні скандали.

Ми вимагаємо зустрічі з новим міністром освіти і науки, фахової розмови про зарплатами в бюджеті на наступний рік, і щоб до цього були залучені всі фракції. І перестаньте голосувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступний – Цимбалюк, потім – Разумков, і завершить Кириленко. І голосуємо. Будь ласка.

Цимбалюк – до 5 хвилин, Разумков – до 5 хвилин, і Кириленко – до 5 хвилин. І голосуємо. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги! Ми в комітеті провели дуже велику дискусію щодо цього законопроекту. Фракція «Батьківщина», яку в комітеті представляє Іван Кириленко, я разом з головою комітету та членами Комітету з питань освіти, науки та інновацій знайшли компроміс. Дякую вам за це.

У цьому законопроекті неформально зберігається норма про 51 відсоток державного замовлення. Ми розширили перелік категорій осіб: родини загиблих, учасників бойових дій, постраждалих внаслідок Чорнобильської аварії, багатодітні родини. У державне замовлення обсягом 51 відсоток не входить державна програма грантів за рахунок держави і місцевої влади. Дякуємо голові комітету Сергію Бабаку і команді, яка нас підтримала.

Наступне. З редакції другого читання за нашим наполяганням зникла норма щодо приміщень вищих навчальних закладів. Це була позиція Ради ректорів вищих навчальних закладів та Національної академії педагогічних наук України, які підтримали цю норму. Ми вважаємо, що це правильна позиція, коли враховується думка вищої наукової спільноти.

Користуючись нагодою, хочу ще раз звернутися до представників уряду. Зараз проходять серпневі педагогічні конференції всієї спільноти нашої держави, яка готується до початку нового навчального року. Педагогів турбує реформа так званої НУШ (Нової української школи) – чи все гаразд, чи, можливо, треба переглянути кілька аспектів під час воєнного стану. Вчителів цікавить, коли Міністерство освіти і науки та Кабінет Міністрів назвуть суми підвищення зарплат, щоб вони на 1 вересня знали, що отримуватиме молодий науковець, молодий вчитель, ті, які мають досвід і певні категорії. Це перше.

Друге. Турбує питання харчування дітей. Уряд декларував, що всім дітям буде забезпечене харчування. Вибачте, субвенція з державного бюджету передбачає виділення коштів: для так званої молодшої школи, перших–четвертих класів, – 50 гривень на день; для старших класів – 60 гривень на день. Решта – довозення, обладнання їдалень, оплата роботи персоналу лягає на плечі територіальної громади. Там, де гроші є, буде достатньо забезпечення, де немає, будуть питання.

Шановні урядовці, підійдіть до вирішення цього питання професійно, щоб діти, які очікують початку навчального року, вчителі та батьки мали затверджений Конституцією України доступ до безоплатної освіти. Попередній міністр освіти і науки дав відповідь на депутатський запит фракції «Батьківщина» щодо завершення навчання у своїх школах учнями 10–11 класів, він надіслав його на розгляд депутатської ініціативи. Розроблено два законопроекти шановного голови комітету Сергія Бабака та альтернативні до них, щоб дати можливість таким учням закінчити школу у своєму навчальному закладі. Виявляється, винен не уряд, а народні депутати. Тож давайте негайно,

до 1 вересня, розглянемо ці законопроекти, щоб дати можливість українським діткам здобути середню освіту у своїх школах. Нехай це буде перехідний період, треба передбачити таку можливість у так званій НУШ. Підкреслюю: програма затверджувалася 10 років тому, коли були зовсім інші обставини. Педагогічна спільнота вимагає принципової розмови з урядом, з новим керівництвом Міністерства освіти і науки, щоб усунути недоліки роботи своїх попередників.

Фракція «Батьківщина» голосуватиме за цей законопроект і запрошує до цього колег.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Олександрович Разумков – до 5 хвилин, Будь ласка. Наступний – Іван Григорович Кириленко – до 5 хвилин. І голосуємо. Колеги, за 9–10 хвилин відбудеться голосування. Прошу взяти це до уваги.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Я думаю, що крім освіти, на яку завжди не вистачає грошей, треба поговорити про економіку, завдяки роботі якої може бути забезпечена і освіта, і наука, і медицина, і, ключове, наша армія, яка воює. Хто що не розповідав би, знову виють на болотах, і на наших також. У нас теж вистачає таких боліт, де розповідають, що все пропало, завтра бюджету не буде. Так ви ж голосували за цей бюджет, з піною біля рота розповідали, що гроші на все є, на армію також. Я казав, що не вистачить щонайменше 1 трильйона гривень. Я помилився, вибачте. У вас кошти закінчилися вже у квітні, не вистачало 1,5 трильйона гривень, точніше 1 трильйон 570 мільярдів гривень. Ви не голову попелом посипайте, розповідаючи, що закінчилися гроші, а знімайте з себе мандат і йдіть працювати. Ви ж ефективні менеджери. Так наефективили, що немає вже з кого останнього податку забрати. Ви знову починаєте: давайте будемо знищувати ФОПи. Ви замахали общипувати цього гусака, то вже не гусак, а незрозуміло що.

Ви знову запхаєте у свій Митний кодекс норму про скасування пільг на посилки. Ви не хочете боротися з корупцією на митниці, з контрабандою, ви хочете боротися з людьми та їхніми кишнями. Подорожчання для кожного становитиме щонайменше 30 відсотків, від 30 до 80 відсотків. Ви не зробили нічого за чотири роки війни для захисту об'єктів критичної інфраструктури, українського бізнесу. Сьогодні розносять підприємства, склади. Давайте будемо відверті, справа не в Епіцентрі, *Rozetka*, Новій пошті, Сільпо чи інших. На цих складах зберігалася продукція малого і середнього бізнесу. Постраждали всі, починаючи від ФОП і закінчуючи великим бізнесом.

Що відбулося від останнього обстрілу? Що зробила влада? Де законопроекти, які могли б вплинути на допомогу бізнесу? Немає в порядку денному ні законопроектів команди «Розумна політика», ні урядових, ні представників монобільшості. Мені байдуже, хочете, візьміть мої законопроекти, хочете, напишіть свої, внесіть у зал – проголосуємо. Мені

байдуже, хто буде автором. Якщо ми не допоможемо економі, завтра не буде кому допомагати Україні, тому що підприємства позакриваються, жінки виїдуть, бо ви хочете їх мобілізувати, батьки з трьома дітьми також. Поїдуть діти, тому що вже йдуть розмови про зниження мобілізаційного віку. Усі поїдуть, бо економіки немає – людей немає. Ви робите те, що й російська влада, яка намагається знищити Україну, щоб у нашій країні не було людей. Ви їй в цьому дуже ефективно допомагаєте, щонайменше окремі індивідами в цій залі, які сидять і нічого не роблять. Просто сидять.

Є два наші законопроекти – [№ 15511](#) і [№ 15512](#). З аналогічною пропозицією я звернувся до Прем'єр-міністра, якщо вони не хочуть наших законопроектів, нехай внесуть свої.

Перший законопроект про те, щоб забрати кешбек у цих піар-проектів Офісу Президента і передати їх на пряму допомогу компаніям, які постраждали від російських обстрілів. Якщо вони закриються, завтра не буде ні податків, ні людей, які працюють на цих підприємствах. Їх звільнять, і вони ще й прийдуть просити компенсацію і допомогу по безробіттю з бюджету.

Другий законопроект про зняття половини податків із підприємств доки вони погасять 50 відсотків своїх втрат. Це буде реальною допомогою. Я розумію, що це спричинить недобір до бюджету, вплине на наповнення державного бюджету, але 50 відсотків – завжди більше, ніж нуль. Якщо завтра підприємство закриється, здохне і вижене людей, то податків воно заплатить нуль. Із нуля 50, 100 чи 120 відсотків все одно буде нулем.

Станом на сьогодні після останнього обстрілу минуло майже два тижні – не зробили нічого. Окремі представники монобільшості розпиналися тут, заливалися сльозами і кричали з цієї трибуни, аж завивали, зривали голос про те, що якщо ми не проголосуємо за податок на старі шкарпетки в OLX, все впаде, не буде допомоги партнерів. Треба було вже на позавчора, інакше біда, все пропало.

Доповідаю вам, що станом на сьогодні законопроект [№ 15111](#), який нібито так конче був вам потрібен, не підписаний Президентом. Небо на голову не впало, нічого не трапилося, тому й ФОПів залиште у спокої.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальний виступ Кириленка Івана Григоровича.

Шановні колеги, після цього будемо голосувати. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Будь ласка, Іване Григоровичу, до 5 хвилин.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Хочу нагадати всім, що відбулася палка дискусія навколо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо

фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» щодо багатьох актуальних питань, але суть законопроекту в його назві.

Друзі, якщо подивитися вглиб законопроекту, кого і для чого ми готуємо? Чи відповідає він сьогоdnішньому тренду, вимогам життя і тій ситуації, яка за вікном? Дуже жаль, що відсутні члени нового уряду під час розгляду такого фундаментального законопроекту, хотілося б бачити нового міністра. На жаль, поки що традиційно уряд і очільників відповідних сфер не завжди цікавить те, що ми тут робимо. І це дуже-дуже прикро. Тоді відповідальність бере на себе відповідний комітет. Я хочу приєднатися до колеги Михайла Михайловича Цимбалюка та подякувати особисто голові комітету Сергію Віталійовичу Бабаку та членам комітету, які дуже детально, скрупульозно попрацювали над цим важливим документом, врахували наші пропозиції, що спираються на побажання Ради ректорів вищих навчальних закладів, Національної академії педагогічних наук України. Ми видаємо сьогодні на-гора цілісний збалансований системний документ.

Друзі, якщо все-таки зважити на те, як відбулася вступна кампанія цього року, чи потрапляємо ми з цим законопроектом у тренд, який намітився? Хочу сказати: так, потрапляємо. Зверніть увагу, як у нас відбулася вступна кампанія. Кількість заяв на будівельні спеціальності та цивільну інженерію зросла на 61 відсоток. Це післявоєнна відбудова країни. На електричну інженерію – на 57 відсотків, на автоматизацію, комп'ютерні інтегровані технології та робототехніку – на 53 відсотки, на агрономію – на 37,2 відсотка. Це актуальність сільського господарства. Ще вищу динаміку зафіксували за окремими напрямками: на авіаційну та ракетно-космічну техніку кількість заяв зросла на 74 відсотки, на енерговиробництво – на 53 відсотки, на тваринництво – на 49,6 відсотка. Водночас понад 50 відсотків бюджетних зарахувань припадає на спеціальності з особливою державною підтримкою. До них переважно належать інженерні, педагогічні, STEM-професії та аграрні напрями.

Друзі, це добре, але цього мало. Давайте подивимось глибше на проблему. Післявоєнна Україна вже не може бути країною із сировинною економікою. Сировинна економіка – це шлях до бідності, шлях до третіх країн, а може й до четвертих. Друзі, цього допустити не можна. На сьогодні в країні десятки мільйонів тонн сировинної продукції. Подивіться, що робиться з портовим господарством, логістикою, енергозатратами, прибутковістю і надходженнями до бюджету. Далі так жити не можна.

Новітня Україна після війни – це країна технологічна, з продукцією з високою доданою вартістю, інноваційною продукцією. Експорт новітньої так званої інноваційної продукції, має становити не 2–3 відсотки, як на сьогодні. Сировинна продукція повинна наказати довго жити – тільки переробка, тільки високі технології. Фахівців завтрашнього дня треба готувати вже сьогодні. У нас перед очима приклад повоєнної Південної Кореї, яка за територією як три–чотири території нашої Чернігівської області. А це десята економіка світу

на сьогодні. Повоєнна Японія, яка лежала після ядерного бомбардування, взагалі шокована країна, нині має третю економіку світу. Китай лежав в руїнах 40 років після «культурної революції», а тепер має першу економіку світу за доданою вартістю, а за технологічними проривами взагалі «впереді планети всій», як казав класик. Для чого далеко ходити, подивіться на Польщу. Ми ж стартували однаково, а нині вона має четверту економіку Європейського Союзу. Друзі, своєю переробленою продукцією вона завалила всю Європу, добралася й до України. Подивіться на наші продовольчі прилавки. Як їм це вдалося? Пріоритетом вони зробили підготовку кадрів, фінансування науки і освіти.

Сергію Віталійовичу, тримаємо лідерство в цьому напрямі. Нам треба далі «лупати сю скалу». Освіта і наука мають бути у пріоритеті. Тоді Україна буде такою, про яку ми мріємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Віталійовичу, займіть, будь ласка, своє місце.

Я прошу народних депутатів зайняти свої місця, підготуватися до голосування.

Шановні колеги народні депутати, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проєкту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» ([№ 10399](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях, будь ласка.

Дякую.

Наступний – проєкт Митного кодексу України ([№ 15450](#)).

Ставлю на голосування пропозицію включити цей законопроєкт до порядку денного сесії. Потрібно 226 голосів, колеги. Прошу народних депутатів голосувати за включення цього проєкту до порядку денного сесії.

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути цей проєкт за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, запрошую до слова міністра фінансів України Сергія Михайловича Марченка. Будь ласка, Сергію Михайловичу.

МАРЧЕНКО С.М., *міністр фінансів України.* Шановний Руслане Олексійовичу! Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується проєкт нового Митного кодексу, над розробкою якого команда Міністерства фінансів України та Державної митної служби працювала близько двох років. Ми провели численні зустрічі з бізнес-асоціаціями, громадськістю, науковим середовищем, також були залучені представники депутатського корпусу. На сьогодні експерти Європейської комісії високо оцінили і дали позитивну оцінку проєкту кодексу. Це пов'язано з грошима: 1,5 мільярда євро – ціна питання макрофінансової допомоги в разі прийняття такого кодексу.

Зазначений проєкт кодексу побудований за логікою європейського законодавства. Фактично йдеться про митну термінологію Європейського Союзу, запровадження системи авторизації митних процедур, застосування європейського підходу до прийняття рішень, декларування митного боргу, гарантій звільнення від сплати мита, створення спеціального правоохоронного підрозділу митниці. Проєктом кодексу запропоновано також прозорий передбачуваний порядок оскарження рішень митниці, повний перехід митниці в електронний формат. Хочу зазначити, що новий кодекс набере чинності з 1 грудня 2027 року. Ми маємо час повністю підготувати систему і відповідні ІТ-процеси, щоб вони працювали в гармонії з європейським законодавством.

Хочу сказати кілька слів щодо правоохоронної функції митників. На сьогодні у 25 країнах держав – членів ЄС митники здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Правом кримінальних розслідувань або дізнання в тому чи іншому обсязі митні органи наділили 22 країни. Логічним є завдання гармонізувати нашу митницю з тим, щоб вона відповідали європейським країнам. Прошу підтримати проєкт кодексу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Михайловичу.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Сову Олександра Георгійовича.

Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., *голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановні колеги, про що цей документ? Це великий проєкт Митного кодексу, яким ми повністю приводимо наше митне законодавство у відповідність із законодавством Європейського Союзу. Це на 100 відсотків євроінтеграційний документ, прийняття якого міститься в кількох наших міжнародних зобов'язаннях. Це меморандуми з Міжнародним валютним фондом і Європейським Союзом. Найголовніше, якщо ми хочемо бути членами Європейського Союзу, ми повинні мати єдине правове поле з Європейським Союзом. Цей проєкт кодексу про те, щоб імплементувати їхні процедури, термінологію і норми до нашого законодавства.

Передбачено дві дискусійні норми, прийняття яких ми рішенням комітету пропонуємо відкласти на пізніші терміни. Ідеться про надання митним органам повноваження здійснювати оперативно-розшукову діяльність. Вважаю, що перед прийняттям проєкту кодексу ми маємо обговорити з бізнесом це та деякі інші питання. Комітет вирішив підтримати прийняття проєкту кодексу за основу. Просимо вас підтримати.

Ще важливий момент. Я хочу підкреслити, що ми не відмовляємося від процедур з добору працівників митниці, які ми прийняли в цьому залі. До другого читання ми включимо їх у текст проєкту кодексу.

Ще одна дуже важлива норма. Жодні пільги для постачання товарів на митну територію України, які діють на сьогодні, не скасовуються цим проєктом кодексу. Прошу підтримати зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу фракції та групи записатися на виступи: два – за, два – проти.

Юлія Леонідівна Сірко, фракція «Голос». Будь ласка.

СІРКО Ю.Л., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»).* Прошу передати слово Ярославу Железняку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Коротко про проєкт кодексу. Колеги, його можна голосувати, він все одно набере чинність не раніше 2028 року. Якщо ми хочемо стати членом Європейського Союзу, ми одночасно станемо членом Європейського Союзу і зовнішнім митним кордоном.

У мене запитання, пов'язане з митницею і конкретно з державним бюджетом. Я не знаю чи доповідав вам уряд, чи ні, але в нас величезна проблема зі всіма надходженнями: і податковими, і митними. На жаль, ситуація, створена ворогом зі знищення будь-якої можливості експортувати нашу продукцію, залучати інвестиції, руйнація всієї логістики призводить до того, що ми вже бачимо падіння надходжень до державного бюджету.

У нас наразі немає часу, щоб знайти додаткові гроші на фінансування армії. Поки що план уряду такий: якимось воно буде. Уже в жовтні ми зіткнемося з відсутністю грошей на фінансування армії. На це питання уряд має дати відповідь у вигляді скорочення своїх популістських програм, а не нарощування їх. Ми попереджали вас протягом року, що бюджет не сходиться.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Івановичу, перепрошую, повітряна тривога.

Шановні колеги, на жаль, знову повітряна тривога. У Києві оголошено повітряну тривогу. Прошу пройти всіх до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на ваших робочих місцях.

Продовження пленарного засідання розпочнеться через 15 хвилин після завершення повітряної тривоги.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу запросити народних депутатів до залу, ми продовжуємо наше планерне засідання.

Шановні колеги, ще раз прошу народних депутатів займати свої місця.

Завершилася повітряна тривога. Відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» ми продовжуємо наше пленарне засідання. Будь ласка, шановні колеги.

Нагадую, що ми розглядаємо проєкт Митного кодексу України (№ 15450). Ми на етапі обговорення: два – за, два – проти.

Запрошую до слова народного депутата Железняка Ярослава Івановича. Він саме почав говорити, ми його зупинили. Я пам'ятаю.

Будь ласка, Ярославе Івановичу, від фракції «Голос» *(Шум у залі)*.

Народний депутат Железняк Ярослав Іванович. Коли він з'явиться, ми його запросимо.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Ніні Южаніній.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ніна Петрівна Южаніна. Будь ласка.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановні українці! Насправді в Україні треба прийняти новий Митний кодекс, який за своєю структурою і змістом має відповідати Митному кодексу Європейського Союзу. Прийняття цього проєкту є нашим зобов'язанням, однією з умов отримання третього великого траншу – майже 1,5 мільярда євро.

Я дякую міністру фінансів, що він зупинився на одному з питань, яке потребує подальшої дискусії, – про наділення наших митних органів функцією

розслідування митних правопорушень. Це дуже важливо, тому що у Всесвітній митній організації, куди ми входимо, наша країна чи не єдина, яка не має власного розслідування в митному органі. Моє запитання полягає в іншому: давайте чесно скажемо, прочитаємо до кінця цей документ.

Система адміністрування посилок виписана в ньому так, нібито ми вже прийняли рішення щодо оподаткування вартості посилок, починаючи з 0 до 150 євро. Я хочу, щоб ви вчинили чесно: ви маєте розглянути після першого читання два проекти законів. Зал має визначитися, чи приймає він рішення, що посилки вартістю від 0 до 150 євро будуть оподатковуватися. Ідеться про два проекти законів: «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей здійснення митних формальностей щодо товарів, які переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях» ([№ 15460](#)) та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування операцій електронної торгівлі податком на додану вартість» ([№ 15112-д](#)).

Якщо зал визначиться, і ви приймете таке рішення, тоді, звісно, до другого читання ви можете працювати над цим розділом. Якщо ні, то ми маємо його вилучити, бо ви не можете таким підступним шляхом включати такі норми в новий Митний кодекс, за яким стоять великі гроші. Ви будете продовжувати говорити, що хтось не голосував, протягувати норми, не підтримані залом. Будь ласка, поставтеся...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Железняк Ярослав Іванович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Повторю сказане. Проект кодексу можна голосувати, він все одно набере чинності не раніше 2028 року, і все одно це доведеться зробити під час вступу України до Європейського Союзу. Шановні колеги, сьогодні представник монобільшості, голова профільного комітету, справедливо заявив, що в нас катастрофа в державних фінансах. Добре, що ми нарешті це визнаємо. Рік тому, коли ми голосували бюджет і буквально нещодавно – зміни до нього.

Нам казали, що діри в державному бюджеті не буде, влада знає, де взяти гроші на військових, може дозволити собі популістські дії, точно знає, що не треба підвищувати податки. А зараз ми чуємо про діру в бюджеті та про 7 мільярдів недоотримання за міжнародними зобов'язаннями. І, головне, ми не чуємо відповіді, як цю діру будемо закривати. Уже в жовтні ця катастрофа стане відчутною в податкових надходженнях. Це велике прохання до всіх вас.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мінько Сергій Анатолійович від депутатської групи «Довіра». Будь ласка.

МІНЬКО С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 80, Запорізька область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово Вельможному Сергію Анатолійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Дорогі українці! Ми сьогодні розглядаємо в першому читанні проєкт нового Митного кодексу України. Всі заявляють, що це вимога Міжнародного валютного фонду, що це мільярди гривень до бюджету, прозорість та європейські стандарти.

Звісно, ми маємо рухатися до Європи, але давайте на хвилину спустимося з небес на землю в реальне життя. Що такий кодекс дасть звичайній людині, яка через війну втратила дім і намагається просто вижити на абсолютно незрозумілій території? Сотні тисяч переселенців виживають виключно завдяки допомозі, яку волонтери та благодійні фонди щодня везуть з-за кордону, це дуже необхідні речі для виживання людей.

Що ми бачимо на наших митницях прямо зараз? Величезні черги, вимоги якихось невідомих папірців, нескінченні довідки та перевірки. Волонтери тижнями вибивають дозволи в кабінетах, поки люди в холодних тимчасових місцях проживання чи модульних містечках чекають на елементарні речі. Новий Митний кодекс повинен раз і назавжди дати гарантоване зелене світло для гуманітарних вантажів. Вся процедура має бути миттєвою, цифровою, через телефон, без жодного людського фактора і натяку на хабар. Це перше.

Друге найважливіше питання – релокований бізнес. Підприємці-переселенці, які під обстрілами вивезли свої верстати, швейні машинки чи пекарські печі з Луганщини, Запоріжжя, Донеччини, намагаються запустити виробництво на новому місці. Вони не просять грошей, а хочуть забезпечити роботою себе та інших ВПО.

Закликаю прийняти проєкт кодексу за основу з обов'язковими кардинальними правками в інтересах переселенців та волонтерського руху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сьогоднішній іменинник Григорій Миколайович Мамка. Будь ласка.

Наступний – Тищенко, і будемо голосувати.

Григорію Миколайовичу, будь ласка.

МАМКА Г.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).

Шановні колеги! Ми пам'ятаємо про новий правоохоронний орган – Бюро економічної безпеки України. Когось не влаштовує, як він працює за деякими критеріями, але подвійне підпорядкування правоохоронному органу та податковому комітету щодо створення нового органу, який ми хочемо наділити повноваженнями досудового розслідування і оперативно-розшуковою діяльністю, може спричинити, що ми знову наступимо на ті ж самі граблі.

На мою думку, до цього проєкту кодексу треба підійти більш свідомо з урахуванням помилок, яких ми припустилися щодо Бюро економічної безпеки України. Як я зрозумів, комітет рекомендував прийняти проєкт кодексу в першому читанні. На базі комітету створена робота група, яка досі не закінчила свою роботу і не рекомендувала норми, які ляжуть в основу роботи митниці, стосуватимуться наділення повноважень тощо.

Я все-таки рекомендував би, якщо є таке бажання в залі, прийняти проєкт кодексу в першому читанні, збільшити термін внесення поправок і роботи робочої групи. Ретельніше підготуватися до другого читання, виокремити правоохоронну функцію, передати в інший комітет для прийняття рішення, Повноваженнями має наділяти інший комітет.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тищенко Микола Миколайович. Будь ласка, 1 хвилина.

ТИЩЕНКО М.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 219, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* Новий Митний кодекс потрібен Україні як частина інтеграції до митного простору Євросоюзу, але головний критерій цієї реформи – не кількість нових статей, а конкретний результат для бюджету і бізнесу держави. До другого читання ми повинні отримати чотири чіткі відповіді.

Перше. Скільки конкретно додаткових надходжень отримає бюджет за рахунок повноти митних платежів та детінізації імпорту.

Друге. Наскільки швидким і прозорим стане оформлення добросовісного бізнесу.

Третє. Як буде забезпечене однакове застосування правил щодо митної вартості.

Четверте. Яка частина митних процедур буде автоматизована, хто матиме право втручатися в автоматизоване рішення, як кожне таке втручання фіксуватиметься та контролюватиметься.

Ні – корупції! Друзі, митниця – це скарб України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще не було виступу від фракції «Слуга народу».

Гетманцев Данило Олександрович. Будь ласка.
Прошу запросити народних депутатів до залу.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Друзі, я хочу пояснити колегам ті маніпуляції та міфи, якими обріс проєкт кодексу під час обговорення в залі. Він взагалі не про скасування пільг на посилки. Це проєкт нового Митного кодексу, який набере чинності з 2028 року. Це наше євроінтеграційне зобов'язання.

Хочу підтвердити колезі, що законопроекти, внесені Міністерством фінансів, буде розглянуто найближчим часом, у вересні, бо наші зобов'язання щодо посилок мають бути прийняті до нового року. Інші норми запрацюють з 2028 року. Жодна пільга, зафіксована чинним законодавством, цим проєктом кодексу не скасовується, тим паче, що пільги на посилки взагалі скасовуються змінами до Податкового кодексу, а не до Митного кодексу. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення.

З процедури Разумков. Будь ласка. Колеги, і далі будемо рухатись. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Руслане Олексійовичу, у нас дуже люблять в європейські законопроекти запхати те, що хочуть.

З процедури. Є два окремих законопроекти, які мають бути проголосовані, – про внесення змін до Податкового та Митного кодексів щодо посилок. Хто що сьогодні не розповідав би, це так само, як казали, що з бюджетом усе гаразд. У проєкт Митного кодексу запхали посилки. Я з колегами сперечався, і вони підтвердили, потім визнали, що справді, тут є норма про посилки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. З процедури.

РАЗУМКОВ Д.О. З процедури. Спочатку треба проголосувати ті законопроекти, що стосуються Податкового і Митного кодексів щодо скасування пільг на посилки, а потім вже голосувати норму, що відображена у проєкті Митного кодексу. Не можна було її включати в проєкт, це порушення Регламенту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитре Олександровичу, єдине, що було сказано, що він набирає чинності з 2028 року, якщо я правильно почув.

Шановні колеги, прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Вельмишановні колеги, я бачу наслідки постійних повітряних тривог і дуже переживаю за голосування відповідних важливих законодавчих ініціатив, тим

паче якщо вони носять євроінтеграційний характер. Користуючись статтею 28 Регламенту, я спочатку поставлю проєкт кодексу на сигнальне голосування.

Шановні колеги, ставлю на сигнальне голосування проєкт Митного кодексу України ([№ 15450](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 220.

Шановні колеги, дякую всім за роботу. Я зараз оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Ми зустрінемося тоді, коли зустрінемося. Слава Україні!

Будь ласка, зберіться до мене на засідання Погоджувальної ради депутатських фракцій та груп.